

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo S. Laurentii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

AUGUSTUS.
IN FESTO S. LAURENTII
MARTYRIS.

CONCIO PRIMA.

Amen, Amen dico vobis, nisi granum frumenti ca- *Textus.*
dens in terram mortuum fuerit, ipsum solum ma-
net, si autem mortuum fuerit, multum fructum
affert. Joannis cap. 12.

Mortificatio corporis, maximum fructum *Thema.*
adfert animæ,

S Egidii Fratris Ordinis Capucinorum assertum est: Si quis *Exordium.*
vult benè videre, eruat oculos, & fiat cœcus, si quis vult
benè audire, fiat surdus, si quis vult benè loqui, fiat mu-
tus, qui vult benè ambulare, abscindat pedes; si quis vult
benè operari, præscindat manus: Verbo; si quis vult benè vive-
re, vivere feliciter, hîc, & in æternum, se ipsum mortificet.
Si homo mortuus fuerit per omnimodam vitæ abnegationem, co-
piosum producet fructum spiritualem, scribit Deaponte lib. 5.
cant. exhort. 18. §. 2. juxta verba Thematis: Amen Amen dico *Textus Sæcæ*
vobis, nisi granum frumenti cadens in terram &c. Et iterum: *Scripturæ.*
Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam cu-
stodit eam. Qui Christi sunt, inquit Apostolus ad Galatas
cap. 5. carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis
 suis. Et 2. ad Corinth. c. 4. Semper mortificationem JESU in
(T) 2 corpore

- corpore nostro circumferentes, ut & vita JESU manifestetur in corporibus nostris. Patres audiamus: *Augmentum charitatis, diminutio est cupiditatis*, inquit Magnus Augustinus, unde faceret de utilitate jejunii: *Excrucio me plane, ut ille parcat, de de me penas, ut ille subveniat, ut placeam oculis ejus, & dele-*
- S. Augustin. *tem suavitatem ejus.* Et iterum Serm. 44. *Victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est, foris despecti, intus electi. Hoc est salvationis nostrae principium,* (docet S. Bernardus Serm. 3. de circumcis.) *cum incipimus respuere, quod diligebamus, delere, unde gaudebamus, amplecti, quod timebamus, sequi, quod fugiebamus, optare, quod contemnabamus.* Unde Cassianus
- Cassianus. lib. 4. instit. c. 43. scribit: *Mortificatione voluntatum vitia extirpantur, & marcescunt universa; expulsionem vitiorum, virtutes fructificant, atque succrescunt; pullulationem virtutum, puritas cordis acquiritur; puritate cordis Apostolica charitatu perfectio possidetur.* Perbenè scribit Climacus gradu. 4. collat. 1.
- Climacus. *Initium quidem mortificationis, vel membrorum corporis, vel anima, voluntatis labor est; medium verò interdum labor, interdum requies, finis autem jam omni motus perturbatione, omnique laboris sensu caret. Sicut, quod seminatur, non circum-*
- S. Gregorius. *ficatur, nisi moriatur prius, sic qui mundo, & concupiscentiis ejus non moritur, in fructu bonorum operum non multiplicatur, superest ergò, ut mortificemus membra nostra, quae sunt super terram, quatenus nos vivificet Author vitae, perorat S. Gregorius in Psal. 142.* Si autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, *vi-*
- S. Thomas. *vetis, inquit S. Paulus ad Rom. c. 8. De super S. Thomas: Si autem Spiritu, id est, per Spiritum mortificaveritis facta carnis, id est opera, quae ex concupiscentia carnis proveniunt, vivetis vita gratiae in presenti, & vita gloriae in futuro. Hoc fundamentum est salutis nostrae, mortificare scilicet, abnegare, resignare nos ipsos, docet Henricus Suso Serm. 2. Verè si mortificaveritis carnem, per Spiritum vivetis, appetitum sensitivum per*

rationem viriliter restringendo, vivetis vita gratia, & postea S. Bruno.
 gloria; nam quicumque aguntur Spiritu Dei (quod est mortificare
 facta carnis) hi sunt filii Dei, & hac est vita aeterna. Conciona-
 tur S. Bruno super epist. S. Pauli octavam. Concludit S. Gre-
 gorius lib. 4. in 1. Regum cap. 10. Ipsa mortificatio cordis, quid
 est aliud, quam preparatio aeternae beatitudinis. Imploratâ S.
 Spiritus gratiâ desuper Conceptus pandam.

CONCEPTUS I.

Salvator noster apud S. Matth. cap. 11. prædicit, per vim ^{Confirmatio}
 & violentiam regnum cœlorum acquirendum esse; *Regnum cœ-*
lorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Hæc vis, &
 violentia in quo consistit? Dico in motu quodam, qui motus na-
 turali inclinationi ad rem aliquam est contrarius; exempli causa:
 Lapidem in altum projecis, motus ille, lapidi sursum, est motus
 violentus, quia lapis, utpotè natura sua gravis, natura sua tendit
 deorsum; sursum ergò qui lapidem jactat, naturæ ejus vim infert;
 sic etiam, qui navigat adverso flumine impetuoso, motum facit
 violentum. Natura humana nonnè ex naturæ instinctu & dicta-
 mine, ad meras voluptates, ad epulas delicatas, ad divitias, ad
 honores aspirat, ad satisfaciendum appetitui, ad vindictam inju-
 riarum sumendam inclinatur, qui ergò naturæ resistit, contra na-
 turæ appetitum agit, hic vim, & violentiam sibi facit; sed quo
 medio naturæ ita resistitur? utique mortificatione corporis, ac
 sensuum; qui abstinere à voluptatibus, imò flagellando, jejunan-
 do, carnis illecebras refrænat, qui non tam à delicatis bolis absti-
 net, imò vilissimos cibos, cinere ac felle aspergit, vix solam fa-
 mem solatur; qui offensivissimis sibi benefacit, divitias spernit, &
 paupertatem eligit; contemptum honoribus præponit, hic, hic
 vim, & violentiam sibi injicit, naturæ contrariatur, regnum cœ-
 lorum rapit, & prædatur. Ergò mortificatio corporis, & sen-
 suum, est illa vis, illa violentia, ille aries, quo cœli janua resera-
 tur; illa scala, quâ Paradisi mœnia conscenduntur; illa fortitudo,
 quâ regni cœlestis dominium, ac possessio acquiritur. Hoc Deus
 ipse charum suum servum Moysen, & Ezechielem edocere voluit.

(T) 3

CON-

CONCEPTUS II.

Statuit teroptimus Deus Moyfi singulares gratias exhibere, nempe in Ducem & Principem populi Israelitici constituere, imò Deum Pharaonis praficere. Ad hunc finem Deus Moyfi apparuit in rubo: *Apparuit ei in flamma ignis de medio rubi.* Exodi 3. Moyfi etiam jam jam ad luaviffimum colloquium ascendere volenti, mandat Deus: *Solve calceamenta de pedibus tuis.* Cur quafo Deus Moysen gratiâ, & promiffione terræ electæ ditare volens, apparuit in rubo, cur cœlestibus deliciis, & alloquio Dei, ut perfruatur Moyses, calceos solvere jubetur? Per rubum spinosum, & acutum, mortificationem corporis, & servum, Pierius intelligit, in rubo apparuit Deus Moyfi, gratias ei conferre volens singulares, indicans: Mortificatione corporis ac sensuum, Dei favores, & gratias singulares acquiri, ac certitudinem patriæ cœlestis obtineri. Audiatur S. Ambrosius de Moyse scribens lib. 2. de Par. cap. 23. *Etenim victor passionum omnium, nec ulli captus illecebris sæculi, mentem regens, carnem subjiciens, & regiam quadam auctoritate castigans, nomine Dei vocatus est, ad similitudinem cujus scilicet, perfecta virtutis ubertate, formaturat.* Hinc jubetur & Moyses exuere calceos, ut colloquio, & consortio Dei fruatur, calceos exuere, est affectum, & appetitum ad terrena, & transitoria per mortificationem deponere, inquit S. Augustinus, & concludit S. Ambrosius lib. de fuga sæculi cap. 1. *Si videre vis Deum sicut Moyses, solve calceamenta pedum tuorum, solve vincla sæculi, relinque calceamentum, quod terrenum est.*

CONCEPTUS III.

Ezechieli in visu cœleste Jerusalem monstratum est, & erat illud multis portis repletum, erat porta versus orientem, alia ad occidentem, alia versus meridiem, alia ad aquilonem. Cupiens Propheta hanc civitatem cœlestem ingredi, per quam putatis portam introductus est? & ei introitus patuit? dicit S. Propheta: *Et introduxit me per portam, qua respiciebat ad Aquilonem.* Per portam ad Aquilonem Propheta in cœleste Jerusalem introductus

ductus est, cur per portam ad Aquilonem? Ab Aquilone veniunt venti asperi, frigidae tempestates naturae humanae contrariantes, corpus affligentes, & mortificantes: *Ab Aquilone omne malum.* Omne, inquam, corporibus, & naturae nostrae adversum venit; Aquilo ergo ex mente S. Hieronymi est symbolum rigidae, & austeræ corporis, ac sensus mortificationis, per portam Aquilonarem introducitur Propheta omnium primò in cœleste illam mansionem, ad indicandum; per corporis, ac sensuum nostrorum mortificationem, per liberam tolerantiam rerum nobis adversantium ac contrariarum, ut per fugam voluptatum, contemptum honorum, carnis per jejunium, & abstinentiam macerationem, per sui ipsius abnegationem, vilipensionem, abjectionem, humiliationem, patere certum ingressum in cœleste Jerusalem, perveniri ad fruitionem æternorum gaudiorum. Sic concludente S. Hieronymo in Ezech. *Sic enim* (per mortificationem inquam) *pervenitur ad perfectam virtutem, hoc est, ad favorem Austri, & ad portam orientalem, in qua oritur Sol Justitie.*

CONCEPTUS IV.

Mirabilia sunt, quæ cum Jacobo contigerunt Genes. 32. Jacob Deum amplectere cupiens in pede læditur, *tetigit nervum femoris, & statim emarcuit.* Benedictionem à Deo Jacob postulat: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Super hanc supplicem Deus quærit? *Quod est nomen tibi? respondit: Jacob.* At ille, *nequaquam, inquit, Jacob appellabitur nomen tuum, sed Israël.* Cur quæso Jacob ad amplexus amorphos Dei in pede læditur? Cur Jacob benedicendus alio nomine Israël vocatur? Per pedes inordinatos affectus, cupiditates mentis intelligit S. Bernardus Serm. in Cantic. In pede læditur Jacob, nervus femoris marcescere debuit, ut cupitis DEI amplexibus fruatur, discat Christianus, pedem & nervum cupiditatum, terrenarum delectationum, per voluntarias mortificationes atterendum, lædendum, ac truncandum esse, ut Dei suavissimis favoribus, gratiosissimis

firmis amplexibus perfruatur. *Infirmatur fortitudo carnis* (per mortificationem, inquam, corporis & sensuum) & *crefcit in nobis fortitudo amoris divini*, perorat S. Gregorius hom. 14. in Ezechielem. Et S. Augustinus tractatu 2. in Joannem habet: *Recedit amor mundi, & inhabitat amor Dei.* Jacobum benedicens Israel vocat; Jacob, idem quod *Luſtator*, Israel idem, *quod videns Deum.* Iterum documentum; luſtamine, certamine, mortificatione corporis & sensuum, ad Dei visionem pervenitur, benedictiones uberes à Deo impetrantur: audite Lippomannum in Genes. *Prius in campo actionis, & contra paſſiones rationem perturbantes fortiter prevalere debemus, & tunc ad ipſius Dei contemplationis arcem conſcendere.*

CONCEPTUS V.

Gedeon inſignem victoriam obtinuit contra Madianitas, Jud. 7. Deſideratis ſcire quibus armis? dicit Scriptura: cum hydrias, vaſa teſtacea confregiſſet: Academicus emblematis loco ſubſcribit: *E fractis victoria teſtis.* Quid corpus humanum eſt aliud, quam vaſ figuli, teſta lutea, corpori noſtro inceſſanter adverſantur hoſtes barbari, caro, mundus & Dæmon, volumus contra hos hoſtes inſignem reportare victoriam, & bravium beatitudinis æternæ reportare, lutea corporum noſtrorum vaſa, crebris caſtigationibus confringamus, mortificemus, ſuadente Apoſtolo ad Coloſſ. cap. 5. *Mortificate membra veſtra, qua ſunt ſuper terram. Corpus enim coopertum cilicio, Diabolus perhorreſcit,* inquit S. Ambroſius ad Virg. lapſum.

CONCEPTUS VI.

Filii Iſraël intrarunt in terram electam Duce ac comite Moyſe & Aaron, Pſal. 76. *Deduxit populum ſuum in manu Moyſi & Aaron:* inibi tum præſidium Solymæa mœnia ædificarunt, unâ manu tenentes gladium, & alterâ trullam cœmentariam, Nemia c. 4. *unâ manu ſua faciebat opus, & alterâ tenebat gladium.*

dium. Cur filios Israël per Moyſen & Aaron, hos duos Deus in terram electam deduci voluit? & cur Judæi Solymæa mœnia ædificantes, in manu unâ gladium, in alterâ trullam cœmentariam tenuerunt? Origenes hom. 17. in Numer. Per Moyſen intelligit legem, decalogum inquam, & decem Dei præcepta, per Aaron verò & Sacerdotem intelligit corporis mortificationem, summus enim Sacerdos alteri rei non intendebat, quàm jugulandis maclandisque victimis. Deduxit ergò Deus populum suum in manu Moyſis, & Aaron, quasi in terram electam, in cœli gaudia securissimi Duces sint, lex Dei, ac mortificatio, mortificatio corporis ac sensuum idèò, quia hâc mediâ, hâc comite, lex Dei cautius observatur, sanctius custoditur, perfectius adimpletur. Verba Origenis sic concludunt: *Moyſes judicat, Aaron sacrificat Deo per immolandi peritiam, opus est ergò, ut exeuntes de Egypto, non solum scientiam legis & fidei, sed operum, quibus Deo placeatur, habeamus &c. cum animæ vitia purgantur, manus Aaron operatur in nobis, & manus Moyſis nobiscum est, cum ad hæc ipsa intelligenda illuminamur ex mente.* Judæi tutum præsidium sibi ædificantes in manu unâ gladium, in alterâ trullam cœmentariam tenebant; quod trullam in manu teneant non miror, hoc enim ædificandi est instrumentum, sed ad quid, & alterâ manu tenent gladium? Non erravero dicendo: per trullam opera, & labores pios, posse intelligi, per gladium verò corporis mortificationem; ut ergò feliciter operibus nostris, orationibus, jejuniis, eleemosynis, aliisque virtutum actibus meritorum fabricam nobis construamus, quasi unâ manu trullam tenentes, teneamus & alterâ manu gladium mortificationis, quo carnis tentationes, Diaboli, & mundi suggestiones, à piis operibus nos detinentes, vel impedire volentes, repellamus. Indicat hoc magnus Apostolus 2. ad Corinth. cap. 6. *In omnibus nos exhibeamus sicut DEI ministros, in multa patientia, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ à dextris, & à sinistris.*

CONCEPTUS VII.

Animam electam ad empyreum conscendens oculis vestris contemplandam propono: *Ascendit per desertum, sicut virgula fumi.* Cantic. 3. capite 5. describitur gustus gaudiorum, quo anima electa nunc æternum perfruitur. *Mel & lac sub lingua ejus.* Quo duce ac comite, anima empyreum ascendit? quo medio, mel & lac, æternorum gaudiorum obtinuit? dicit medium facer Canticorum liber: *Ascendit ex aromatibus myrrha.* Cantic. 3. *Labia ejus distillaverunt myrrham primam.* Myrrha, dux & comes est animæ electæ ad astra, myrrha medium est acquisitionum æternarum dulcedinum: & quomodo myrrha? Myrrha aroma est amarum, tritum symbolum mortificationis corporis, & sensuum. Myrrha, mortificatione corporis, animam concomitante, eam ad superos elevabit: Myrrha, mortificatione mediante, per gustatur mel & lac æternarum dulcedinum. *Cum mortificata fuerit carnalitas, & propria voluntas, tunc fluent virtutum aromata, & per consummationem & triumphum hujus laboris venit ad culmen perfectionis.* Concludit Richardus à S. Victore in Cantica cap. 5. Et S. Gregorius: *Christus mortificatione vita ad perfectionem perducta, electum ab hac vita succidens, ad cæleste horreum cum sanctâ opinione inducit.*

Epilogus.

Hortor ergò cum S. Paulo ad Colloss. 3. *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram; & ad Rom. 8. Si enim spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.*

Amen.

IN FESTO

IN FESTO S. LAURENTII
MARTYRIS.

CONCIO SECUNDA.

Mortificatum multum fructum affert. Joan. 12.

Patientia est perquam utilissima.

Textus.

Thema.

Pngenuofus Academicus carduelem super spinas suaviter cantantem depinxit subscriptione adjecta: *Pungunt, ast nutriunt*: Adversitates hujus mundi, annon pungentes spinæ sunt? qui his spinis patienter insidet, adversa patienter tolerat, exindè corpori & animæ nutrimentum, & delectamentum, miramque utilitatem experietur. Audiamus Sacram Scripturam: *Patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem facientes reportetis promissionem*, hortatur S. Paulus ad Hebræ. cap. 10. *Patientes igitur estote usque ad adventum Domini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferrens, donec accipiat temporaneum & serotinum.* Jacobi c. 5. *Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt. Sufferentiam Job audistis, & finem Domini vidistis, quoniam misericors Dominus, & miserator.* Idem. *Quoniam servasti verbum patientiæ, & ego servabo te ab horâ tentationis, quæ ventura est in orbem univèrsam tentare habitatores in terra.* Apoc. c. 3. *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Lucæ 21. *Omne gaudium existimate fratres, cum in tentationes varias incidertis, scientes quod probatio fidei vestræ patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet.* Jacobi cap. 1. *Communicantes Christi passionibus gaudete, ut & in revelatione gloriæ ejus*

(U) 2 gaudea-

- gaudeatis exultantes. 1. Petri cap. 4. *Usque in diem sustinebit
patiens, & postea redditio iucunditatis.* Eccles. c. 1. Patres in
hanc materiam percipiamus: *Gloria aeterna est brevi tempore*
patientium, & sine fine regnantium. in Psalmum 118. *Afflictio*
in temporalibus, gaudium est in spiritualibus, scribit S. Chryso-
 stomus in Epistola 1. ad Theſſal. & apud Glossam habet: *Qui*
afflictiones ferunt grato, & patienti animo, non solum multa
peccata delent, sed & non parvam apud Deum fiduciam, & lo-
quendi libertatem obtinent. Et iterum hom. 35. in 1. ad Co-
 rinth. scribit: *Est patientia scutum inexpugnabile, turris firma,*
magna omnia repellens, & quemadmodum in abyssum maris scin-
tilla delata, huic quidem nihil obest, ipsa vero exstinguitur, sic
in animum tolerantem quidquid incidere maximarum etiam re-
rum potest, facile quidem absimitur ipsum, ille conturbabitur
prorsusque nihil, quando rebus omnibus patientia solidior est. Et
 iterum in verba: *Si esurit: Quod alii jejunio, planctibus, pre-*
tibus, sacco, cinere, ac diversis paenitentia austeritatibus vix per-
ficiunt, ut nimirum sua peccata deleant, hoc nobis sine sacco, &
cinere, & jejunio, facile licet prestare, si modò ex animo iram de-
leamus, eiusque, qui nos laeserint, sincere dimittamus. Perbene
 scribit Climacus gradu 8. *Ipsa tibi vox plebeja persuadet, pro-*
brum, & contumeliam lavacrum esse vitiorum anima, solent
enim seculares, cum aliquem in faciem ignominis & contumelias
resperferint, gloriantes ad alios dicere; laevi illum, & profecto ve-
rum est. Non enim virtutes essent virtutes, inquit Zeno Ve-
 ronens. hom. 26. *Nisi rerum disciplinarumque conversionem,*
quasi quadam sollicita mater custodiret patientia. Aurea plane
 sunt verba S. Bernardi Serm. 1. de S. Andrea: *Semper lignum*
crucis vitam germinat, balsamum sudat spiritualium charisma-
tum, non est silvestris arbor, lignum vita est apprehendensque
eam. Perpulchrè S. Cyprianus de Bono Patientia: *Non in-*
vento fratres inter caelestis disciplina vias, quibus ad consequen-
da et.

da divinitus spei, ac fidei nostra ferta dirigitur, quid sit utilius, quam ut patientiam tota observantia tueamur. Patientia, inquit Bellovac. spec. moral. lib. 1. dist. 88. *patientia est merca.* Bellovacens. *trix prudentissima, qua mirabiliter, & copiose magnis meritis animam locupletat.* Cum Tertulliano finio de Patient. cap. 13. *Undique igitur adstricti sumus officio patientia administranda,* Tertullianus. *quia quaque ex parte, aut erroribus nostris, aut mali insidiis, aut admonitionibus Domini intervenit, usus ejus officis, magna merces, felicitas scilicet.* Invocatâ S. Spiritus gratiâ, desuper Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

Job cap. 37. inquit: *Ab Aquilone aurum venit.* Aurum Confirmatio. metallum præstantissimum, intensissimo Solis calore producitur; calor autem Solis intensior est in oriente, ac meridie, quam in occidente, & Aquilone, vel Septemtrione: Aquilo regio est frigida, aspera, gelu & nivibus, ac frigore plus quam calore abundans: cur ergo Job non potius inquit, Aurum ab oriente venit, quam ab occidente, & Aquilone? Auro producendo magis conveniens est regio calida, quam frigida; & tamen Job inquit: *Ab Aquilone aurum venit:* quid mysterii per hoc Job indicare intendit? aut quid docere? Non erravero, si per Aquilonem, regionem asperam & frigidam, patientiam in adversitatibus intellexero; per aurum verò maximum pretium, & valorem, quem patientia, & tolerantia in adversis adfert, ac parturit; audiatur S. Augustinus in Psalm. 61. *Venit tribulatio mea, venit & patientia mea, & purgatio mea, nunquid lucet aurum in fornace artificis? in monili lucebit; patiat tamen fornacem, ut purgatum à sordibus veniat ad lucem.* Eleganter Seneca lib. de Providentia c. 4. *Ipsis Deus consuluit, quos esse quam honestissimos cupit, quoties illis materiam præbet, aliquid animosè, fortiterque faciendi, ad quam rem opus est aliqua rerum difficultate; gubernatorem in tempestate, in acie militem intelligas.* Ab Aquilone, (II) 3 à patien-

à patientia in adversis, venit aurum, meritum, inquam, quam pretiosissimum.

CONCEPTUS II.

Deus, Philistæos insectis, in specie muribus punivit, quæ terræ eorum damnum intulerunt, aërem infecerunt, unde lues, & grassans morbus oriri potuit; hanc pœnam avertere, Philistæi aureos mures confecerunt, & obtulerunt; ut legetis 1. Regum cap. 6. Cur rectè aureos, cur non ferreos, vel chalybæos? Meritum damna & gravamina, aliquot septimanis passi sunt Philistæi non legitur, eos desuper impatientiam monstrasse, sed quàm patientissimè inflictam à Deo pœnam sustinuisse; aureos ergò mures Numini offerunt; ad indicandum, patientiam in adversis, aurum habere donum, ac meritum; adversa patienter tolerata, in aurum, in summum pretium & valorem verti, & commutari. *Non invenio*, inquit S. Chrysostomus, *inter cæteras cælestis disciplina vias, quibus ad consequenda divinitus præmia, spei, & fidei via stræ semita dirigitur, quid magis sit, vel utilius ad vitam, vel majus ad gloriam, quàm ut qui præceptis dominicis obsequio timoris, ac devotionis innitimur, patientia maximè totâ observatione tueamur*, scribit S. Cyprianus de bono patientiæ. Patientia aureum habet meritum: producamus testes.

CONCEPTUS III.

Jonathas David valedicît his verbis: *Dimittam te, ut redas in pace.* 1. Regum cap. 20. Desuper Cajetanus: *Prædicentur regnum sunt verba ista: Ergo Rex est futurus David, ut Saul ipse prophetat: 1. Regum cap. 24. Nunc scio verè, quia certissimè regnaturus sis, & habiturus in manu tua Regnum Israel.* Unde prænoscit, prævidet Jonathas, prophetat, & prædicat Rex Saul, David Regem futurum? Viderat Jonathas, quomodo David tot labores patienter sustineat, tot injurias, ac persecutiones infractò animo ferat, & toleret, talis patientia concludit Jonathas, non

non potest non consequi immortalem coronam, & nunquam marcescibilem fortunam. Experitur Saul patientissimum esse David, ex tentorio ad caput Saulis fixam hastam abstulit David, Rege, hoste suo & persecutore inoffenso, partem chlamidis Regis Saul abscidit David, tam proximus soli & inermi Regi astitit, Regem, hostem suum & persecutorem, reliquit illaerum, & insignis patientia! & injuriarum tolerantia! tantam Saul in Davide expertus patientiam, indubie concludit ac prophetat: Regnaturus est in Israël, invicta patientia, & constans in adversis & laboribus tolerantia, æterni regni præfagium est; *latet corona sub persecutionum angustia, latet regnum sub laborum patientia; & ut acrius aspirans ventorum flatus, dum navim invadit, in portum velocius inducit, ita persecutionum tempestas, si patientia adsit gubernaculum, ducit ad Regnum.* Exquisitè perorat more suo elegantissimus Naxera in Excurf. Moral. part. 2. in lib. 1. Regum cap. 20. §. 20. Optimè Plinius in Panegyri. *Habet has vices conditio mortalium, ut adversa ex secundis, ex adversis secunda nascantur.* Exemplar fit Joseph Ægyptiacus.

CONCEPTUS IV.

Somniaverat olim Joseph, manipulum suum à reliquis adorari; item, vidit per somnium, quasi solem, & iunam, ac stellas undecim se adorare, quod somnium in bonam partem est interpretatus optimus Pater: *Quid sibi vult hoc somnium, quod vidisti, num ego, & mater tua, & fratres tui adorabimus te super terram?* Genes. cap. 37. Hæc patris prædictio verificata est Genes. 41. dum Joseph à Pharaone, Rege Ægypti, Prorex super univèrsam Regnum Ægypti constitutus est: *Tu eris super domum meam, & ad tui oris imperium cunctus populus obediet, uno tantum regni solio præcedam te &c.* dixitque rursus Pharaon ad Joseph: *Ecce constitui te super univèrsam terram Ægypti, tulitque annulum de manu sua, & dedit eum in manu ejus, vestivitque eum stola byssina, & collo torquem auream circumposuit.* Et
quando

quando tanta fortuna Joseph evenit? tunc dum odio habitus est à fratribus, dum persecutus est ab iniqua Dominâ, in vinculis, & carcere biennium luxisset? audiatur Basilius Seleucienf. Orat. *Cum velut inter ignes, tentationibus colliquefactus, & probatissimus Athletes existens, premium virtutis (patientie) regiam tulit dignitatem, carcerem thronus excipit, & fit Egypti Dominus, adultera captivus.* Fortis tolerantia, inconcussa patientia, aurea & regia habet merita.

CONCEPTUS V.

Babylonius ille Rex, ex hominum consortio expulsus: *Ferum ut bos comedit, & rore cæli corpus ejus infectum est.* Danielis cap. 4. Tamen fatetur: *Magnificentia amplior addita est mihi.* Et de Job inquit liber ejus cap. 42. *Dedit Dominus omnia, quaecunque fuerunt Job duplicia.* Quid Regem Babylonie fecit magnificentiorem? Job in duplo ditiozem reddidit? fecit constans adversariorum tolerantia, fecit in his tribulationibus invicta patientia: pro Nabuchodonosore perorat Tertullianus de Patient. cap. 13. *Cum squalore, & pædore septennii ab humana forma exulasset, immolata patientia corporis sui, & regnum recuperavit, & quod optabilis homini est, Deo satisfacit &c.* Undique itaque adstricti sumus officio patientia administranda; usque ejus officii, magna merces, felicitas scilicet. Pro Jobo perorat idem Tertullianus de Pati. cap. 14. *Nec à respectu Dei, tot doloribus avocatus ille est.* Scriptura teste Job. cap. 2. *In omnibus non peccavit Job labiis suis.*

CONCEPTUS VI.

David à facie Absolon profugus, in itinere consolatissimum divinum auxilium, adjutorium, ac propitiationem sibi confidenter promittit: *Reddat mihi Dominus bonum.* 2. Reg. cap. 16. Unde, quo ex merito sibi bonum, gratiam, & Dei favorem David compro-

compromittit? verè maximam aduersitatem ac tribulationem patitur David; non à Turca barbaro, & gentili, sed à proprio, & uterino filio regno expellitur, vita periclitatur, mensuret, quis possit, quanta sit hæc aduersitas, quàm mordax tribulatio? indicat eam regius Psaltes verbis prægnantibus: *Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique ab eo, tu verò, homo unanims, dux meus, & notus meus, si simul mecum dulces capiebas cibos.* Psal. 54. In hac summa tribulatione patientissimus perseverat David, non imperat filium trucidare, sed servare; *servate mihi puerum Absolon,* 2. Regum cap. 18. In ipso itinere afflictum David, noviter affligit Semei, solutissima sua lingua, hic vir gregarius, Regi exprobrat, Regi maledicit: *Egredere, egredere vir sanguinum, & vir Belial, reddidit tibi Dominus universum sanguinem Domus Saul, quoniam invasisti regnum pro eo.* 2. Regum 16. Ad tantum læsæ Majestatis crimen Abisai, fidus Regis minister, excandescit, jam jam stricto ense ultionem sumpturus: *Vadam, & amputabo caput ejus.* Ast mansuetissimus, ac patientissimus David ultionem inhihet: *Dimitte eum, ut maledicat, Dominus enim precepit, ut malediceret David.* O insignis patientia! hujus meritis tam confidenter gratiam, favorem, & adjutorium divinum sibi David compromittit. *Reddet mihi Dominus bonum.* Subscribit Conceptum S. Chrysostomus apud Glossam: *Qui afflictiones ferunt, grato & patienti animo, non solum multa peccata delent, sed & non parvam apud Deum fiduciam, & loquendi libertatem obtinent.*

CONCEPTUS VII.

Genesis 22. Deus Abraham imperat: *Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac, & vade in terram visonis, atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium, quem monstravero tibi. Obedientissimus imperatis Abraham institit: Igitur Abraham de nocte consurgens stravit asinum suum, ducens secum duos juvenes, & Isaac filium suum, cumque concidisset ligna in*

Pars II.

(X)

holo-

holocaustum, abiit ad locum, quem praeceperat ei Deus. Ad radicem montis, juvenes expectare, & subsistere jubet, brevi cum filio suo reversurus ad eos: Expectate hic cum asino, ego, & puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus, revertetur ad vos. Notate verba: *Revertetur ad vos.* Utique Abraham sicero animo properat, filium suum in holocaustum immolaturus, & crematurus, ad hunc finem portat in manibus ignem & gladium: gladius minatur necem, flamma absumere holocaustum adnititur; quomodo ergo Abraham, in re tam severa, contrarium eventum, non mortem, sed vitam filii, non sibi luctum, sed gaudium, & consolationem compromittit? *Revertetur ad vos.* Quis nescit, quas cordis angustias, & multa perversa Abraham pertulerit; primo lares paternos relinquere jubetur, & ad ignotas regiones peregrinari; patienter hoc tulit Abraham, patienter tulit Abraham natale solum ignotis regionibus commutare, lares, & familiam relinquere. Secundo, fluebant tempora, & Saræ sterilitas auferebat proles expectationem, nec tamen patientia imminuta est: Tandem tertio serò datus filius, postulatur ad victimam, & gratias agit, quod Deus non eriperet, sed postuleret; proprium ac unicum, diu desideratum filium immolare jubetur, quis exprimat, quæ angustia cor paternum compresserint; patientissimus in hoc arduo negotio, nec verbo obloquitur imperitis, cordolium dissimulat generosus, mentis angustias concoquit patientissimus: Tantam patientiam, Dei singularis gratiæ matrem, & operatricem secururam confidit Abraham, non mortem, sed vitam filio, non sibi luctum, sed consolationem spondet. *Revertetur ad vos.* Subscribit cogitationem hanc Basilii Seleucus Orat. 7. *Tentatione purgat Abrahamum; patientia simulacrum, ut nitidior opere ostentato, expectantem rapiat in admirationem.* Abraham dum patientiæ labores sopit, dum Dei misericordiam tolerantia acquirit, patientia impetravit Dei speciales favores, & gratias, salutem, & vitam filio, sibi continuum gaudium, & sempiternam consolationem.

CONCEPTUS VIII.

Actu Isaac Altari impositus, sacris honoribus nobilitatur. Solum, holocausta jugulum cultro præsentia, nobilitabantur factio

cro Altaris honore; Isaac non jugulabitur, non occidetur, sed superstes relinquetur; cur ergo ut gratum DEO holocaustum, actu sacro altaris honore fruitur? *Posuit eum super struem lignorum.* Genes. 22. Quo merito hoc sacri honoris, & nobilitatis decoratur titulo? an fors eximie patientie prerogativa? Ita subscribit S. Anselmus ad cap. Epistolæ 12. ad Romanos: *Hostia vivens est corpus pro Deo afflictum.* Patienter quia Isaac facem lignorum, sibi rogam futurum, in dorso suo deportaverat, patienter quia Isaac jam jam collum jugulo præbuerat, etsi non jugulatus, occisus, & immotus sit, ut actu jugulatum, immolatum holocaustum, sacro honore nobilitatur, altari impositus gloriatur. Patientia est Numini odoriferum sacrificium; patiens sese Deo rectissime consecrat, sibi, & posteris honorum gradus, felicitatum titulos, altare perenne æternitatis ædificat.

Hortor ergo cum Cassiodoro Vari. 27. *Saluberrimam patientiam commodate, ut causis vestris ferat remedium.* Amen.

(X) 2

IN FESTO

IN FESTO S. LAURENTII
MARTYRIS.

CONCIO TERTIA.

Textus. Qui amat animam suam, perdet eam. Joan. 12.

Thema. Amor proprius, & affectus inordinatus sui, ac suorum salutem impedit.

Exordium. **S**unt, qui amorem proprium, affectum, & commoditatem erga seipsum, beneficentiam corpori suo, equo Sejano, aut vulpibus Sampsonis, comparent: ideo equo Sejano: quia hic quinque possessoribus suis fatalis fuit: ideo vulpibus Sampsonis, quia hæc ignem deportarunt nocivum. Sic amor proprius, affectus erga seipsum, beneficentia sui, nocet, obsistit, ac salutem impedit. Audiamus Sacram

Textus Sacre Scripture. Scripturam: Qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam eternam custodit eam; Joan. 12. Qui delicate à pueritiâ nutrit servum suum (amorem proprium, & carnem suam) postea sentiet eum contumacem. Proverb. 29. In novissimis diebus instabunt tempora

periculosa, erunt homines seipsos amantes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, voluptatum amatores magis quam Dei. 2. ad Tim. 2. Patres audiamus:

S. Thomas Aquinas. Amor sui quantum ad quæcunque bona, quæ sibi appetit, est principium omnium peccatorum, docet S. Thomas 22. part. 153. ar.

S. Basilius. 5. ad 3. Stipendium amoris proprii mors est, initium omnis mali, scribit S. Basilius apud Lyram lib. 2. Apoph. 1. Valde

S. Gregorius. claudit oculum cordis, amor privatus, habet S. Gregorius hom. 4. in Eze.

in Ezechiel. *Prima hominis perditio fuit, amor sui, si enim se non amaret, & Deum sibi proponeret, Deo semper esse subditus vellet, non autem converteretur ad negligendam voluntatem illius, & faciendam voluntatem suam: propone his voluntatem Dei, discite amare te, non amando te.* S. Augustinus Serm. 47. in cap. 17. Matth. Et iterum in Manuali cap. 26. *Si totum hominis bonum, est amare Deum, totum hominis malum seipsum amare est.* Unde in Psal. 33. scribit: *Amor proprius tartareus est, habens viscum, quo deiciat in infernum.* Conformiter Clemens Alexandrinus lib. 6. Strom. *Nimius amor sui, est quibuslibet causa omnium malorum.* Et S. Bernardinus habet Serm. extraord. 22. in cap. Actor. 3. *Nullum vitium adeo nocet, quantum iste proprius amor, cum sit radix omnium malorum.* Concludo cum S. Maximo apud Gratian. loc. com. fol. 627. *Amor sui est corporis ratione carens amicitia, ex qua nascitur gulositatis ratio, & inanis gloria cupiditas, ex his autem nascitur universus malorum numerus.* Spiritus S. gratia invocata, desuper Conceptus pandam.

S. Augustin.

Clemens
Alex.

S. Bernardus

S. Maximus.

CONCEPTUS I.

S. Bernardinus Senens. amorem proprium, affectum, & beneficentiam sui, crudelissimam bestiam nominat, *o crudelissima bestia, ut omnem bonitatem exterminas, fidem exstinguis, spem confringis, charitatem occidis, o impius amor!* Serm. extraord. 22. cap. 3. Act. 3. Utique illam bestiam, de qua S. Joan. in Apocalypsi cap. 13. *Et vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem, & cornua decem, & bestia, quam vidi, similis erat Pardo, & pedes ejus sicut pedes ursi, & os ejus sicut os Leonis &c.* De mari falso, turbido, inquieto, ascendit bestia: Et unde amor proximus, affectus, & beneficentia sui oritur? quam de amaro, inquieto, semper turbato cordis appetitu, & jam hujus, jam illius rei inordinato affectu, & corporis sui beneficentia, quem appeti-

Confirmatio.

(X) 3

tum,

tum, affectum, beneficentiam, & amorem sui, exinde S. Gregorius lib. 12. Moral. c. 27. falsum mare intitulat: *Quid mari nomine nisi secularium mentium amara inquietudo significatur.* Optimè S. Bernardinus superius citatus: *Merito id sui divini iudicio, ut proprius amor ab amaritudine animi quodammodo estum habens, amaritudinem fugiens, in amaritudine inquietus quiescat.* Septem capita habebat bestia, & decem cornua, cur rectè septem, & non octo capita? cur rectè decem, & quare non duodecim cornua? Ad significandum; quod amor proprius, & inordinatus, ducat hominem ad extrema mala, ita ut omnia decem præcepta decalogi violet, & septem peccatis mortalibus inquinetur. Ita S. Bernardinus ut supra cap. 2. *Secunda ruina huius privati amoris est in peccatis immersio, ideo & de hac bestia dicitur: quod habet capita septem, propter septem capitalia vitia, quibus animum perversum imbuunt, ut de tali homine verificatur, quod Prov. cap. 26. scriptum est: Septem nequitie sunt in corde eius: & addit Joannes, & cornua decem propter transgressionem decem præceptorum Dei, quæ ex 7. cornibus, id est, ex septem vitiis pullulare probantur.* Ad rem magis probandam amorem proprium adeò esse vitiosum, ad speciem descendit Joannes dicendo: Bestia, symbolum amoris proprii, jam Pardo, jam Ursus, jam Leo erat, Pardo variis maculis notatur, & significata inquit Hai in Apocalypsi. inordinatè se amantium, fallacem, & proditorium animum, ex quo millenas defumit fraudes & reccenas, ut decipiat proximos, ut commodis sibi potiatur votis; Pedes ejus, pedes ursi, qui unicè eò defudat, ut satisfaciatur appetitibus sic se nimium amans, unicè studet, & adlaborat, etiam per fas & nefas, ut deliciis fruatur, appetitus suos repleat. Et os ejus, quod os leonis: Leo ferocissimus est, rapiendo, sternendo, dilacerando alia animalia, sibi prædam facit, sic amor proprius, affectum nimium erga seipsum, nemini parcat; ut dignitatibus potiatur, præbendis fruatur, divitias ad se attrahat &c. persequitur innocentem, vulnerat, & dilaniat proximum. Nervosè describit S. Bernardinus initio allegatus: *Si consideremus Tyrannides, particularitates, sectas, latrocinia, prodiciones, puellarum, & summas*

rum deflorationes, & violationes, sacrilegia Monachorum, incendia Ecclesiarum, dispersiones populorum, & patriarum, & consimilia, qua nostris temporibus facta sunt, intelligemus, quod hæc omnia feritate, & atrocitate proprii amoris exorta sunt, ut jam de Christianitate videatur prædixisse David, cum ait: Singularis ferus, id est, proprius, seu privatus amor, depastus est eam. Tam scelestus si est amor sui, quid mirum, quod salutem impediatur, homines æternum perdat.

CONCEPTUS II.

Deuteronomii cap. 20. ut inepti ad prælia Domini, sequentes hominum sortes rejiciuntur: *Quis est homo, qui edificat domum novam, & non dedicavit eam, vadat & revertatur in domum suam. Quis est homo, qui plantavit vineam, & nondum fecit eam esse communem, de qua vesci omnibus liceat, vadat & revertatur in domum suam. Quis est homo, qui despondit uxorem, & non accepit eam, vadat, & revertatur in domum suam.* Cur rectè inepti rejiciuntur, qui domum novam ædificat, & nondum inhabitavit? qui vineam plantavit, & vindemias ex ea non absolvit? qui uxorem despondit, & eam nondum accepit? causam me docet Tirinus Comment. in Deuter. cap. 20. *Istud hominum genus castris abire jubebatur, ne desiderio rerum adeò expetitarum, remissius agerent in prælio, sibi que parcentes, vel in fugam capeffentes, alius & scandalo essent, & damno.* Certò qui domum novam magnis sumptibus ædificavit, magno desiderio, & affectu tenetur ad eam, circa eam diu noctuque disponit, ac ordinat, eamque inhabitare cupit. Similiter qui vineam, vel fundum recenter magno suo sudore, & industria excoluit, ac plantavit, fructus ex ea percipere exambit, unicè messem, vel vindemias cogitat. Sponsus Sponsæ suæ amoribus immersus tenetur. Ad vivum in his hominum sortibus, exemplar proprii amoris, & beneficentiæ sui ipsius, exprimitur, & rejectione talium indicatur: Amorem proprium, affectum erga seipsum, omninò ad regnum Dei

Dei

Dei obtinendum, ineptum facere, à salute æternâ impedire, retardare.

CONCEPTUS III.

Jacob Genesis 31. jubetur in charam patriam proficisci, *revertere in terram patrum tuorum*: Proficiscitur Jacob, sed tardissime, apparet ex eo, quod tertia die post abitum Jacobi, Laban insecutus Jacob, cum adhuc in via depræhenderit; *Nunciatum est Laban die tertio, quòd fugerit Jacob, qui assumptis fratribus, persecutus est diebus septem, & comprehendit eum in monte Galaad*. Quomodo tam tardè, ac segniter, ad optatam patriam Jacob proficiscitur? quid moram causat? quid impedit? Item: licet Jacob Angelos, comites itineris secum habuerit: *Fuerunt ei obviam Angeli Dei, quos cum vidisset, ait: castra Dei sunt hæc*: tamen anxius, turbatus, pavidus, ac timidus fuit Jacob: *Timuit Jacob cadè, & perterritus divisit populum, qui secum erat*. Cur Jacob est tam anxius, turbatus, perterritus? quæ causâ tantæ tarditatis in itinere? turbationis, timoris, terroris, & perplexitatis in progressu? causâ patet ex eo, quod Jacob à divino genio accidit: Tardo in itinere, turbato, anxio, in progressu, adest Dei Angelus, qui nervum ejus rupit, & emarcescere fecit: *Ecce vir luctabatur cum eo usque mane, qui cum videret, quod eum superare non posset, tetigit nervum femoris ejus, & statim emarcuit*. Res profectò mira! cur nervum rupit? ut celerior sit in itinere, ut animosior in progressu, in hunc finem, si Jacob claudus fuisset, eum Angelus, valentem, & rectum efficere convenisset; sed ò miram Dei sapientiam! tardum in itinere Jacobum, Angelus, DEI jussu, claudum fecit, anxium in progressu, Angelus magis debilitat, perturbat; & hoc totum in hunc finem, ut Jacob celerior fiat in itinere, fiat animosior in progressu, *tetigit nervum femoris ejus*. Quid quæso per nervum, ab Angelo tactum ac ruptum intelligendum est? dicitur sensum doctissimus Naxera Comment. in Judices c. 7. §. 25. *Rerum humanarum amorem fecit marcescere, ut qui timebat cupidus, jam despectus omnibus periculum non timeat magnanimus*. Jacob pulchritudinis amore vincitur, filiorum

studio sollicitatur, Gregum cupiditate tenetur. Amor proprius, affectus & beneficentia sui, ac suorum, nervus erat, qui Jacobum retardabat in itinere, perterritum, perplexum, anxium faciebat in progressu. Amor proprius, affectus erga se, & sua, retardant in itinere ad cœlestem patriam, impediunt ad salutem consequendam.

CONCEPTUS IV.

Moyfès videt in monte ardere rubum, & non consumi, ad quem Moyfès ascendere nititur; ast inaudit è rubo ardente sibi Deum loqui: *Ne appropies, inquit, huc, solve calceamentum de pedibus tuis.* Exodi 3. Saxosum, vepribus conlitum montem conscendere, si Moyfès nudipes fuisset, calceos induere juberi debuisset, ne pedes lædat, & cruentet. Contrarium imperat Deus: *Solve calceamentum de pedibus tuis.* Quid rubi ac montis, & quid calceamenti nomine est intelligendum? dicunt sensum, S. Gregorius, Ambrosius, ac Theodoretus: Per rubum ardentem S. Gregorius lib. 28. moral. c. 2. Verbum Dei incarnatum intelligit: *Quid per succensum rubum aliud ostenditur, nisi quod Christus JESUS in igne divinitatis, carnis nostra dolores, quasi rubi spinas suscepit, & inconsumptam humanitatis nostræ substantiam, etiam in ipsa divinitatis flamma sanavit.* Per calceamenta Theodoretus quæst. 7. amorem proprium intelligit: *Quare jussus est Moyfès calceamenta solvere? dicunt nonnulli, ut sollicitudines sæculares abjiceret, huic mortali vitæ adhaerentes:* Ad Deum accessurus Moyfès, solvere jubetur calceamenta: indicium: amorem proprium, affectum sui, ac terrenorum, vel maximè impedire, quò minus ad Deum, ad fruitionem gratiæ ejus accedere, & pertingere valeamus. Ita concludit S. Ambrosius de fuga sæculi: *Transi hinc, & videns visum magnum, sed si videre vis, solve calceamenta pedum tuorum, solve vincula sæculi, relinque quod terrenum est.*

CONCEPTUS V.

Jobum virulentissimus hostis crudelissimè aggreditur, cœli ignes armat, qui oves absumpserunt, truculentissimos in eum concitat barbaros, qui camelos & boves abegerunt, ventorum in ædificia labefactat, quorum ruina charos occidit liberos: quid ait Jobus? ne tentationibus succumbat, sed victor existat? *Surrexit Job, & scidit vestimenta sua, & tonso capite corruens in terram adoravit.* Quod in tribulationibus adoret, ad Deum precibus confugiat, optimè factum est; sed ad quid vestem, ad quid capillos scidit, caput tondet? Adest S. Gregorius in cap. 4. Canticum per capillos amorem proprium, affectum sui, cupiditatem, ac desiderium rerum terrenarum intelligens; & ita scribens: *Ea, qua videt, temporaliter concupiscere detestatur, sed vehementer pulchrius, & honestius est, quod cordis desiderium illibat un retinere conatur.* Conformiter Origenes lib. 1. in Job. *Ob hoc concidit, ut expeditior, atque constantior exstitisset in pralis, ut illa, qua retardant, deponeret, ut illa, qua impediunt, à se projiceret.* Notare libeat verba: *ut illa, qua retardant, deponeret, ut illa, qua impediunt, à se projiceret.* Ergo amor proprius, affectus sui, & terrenarum retardat, & impedit, quo minus contra tentationes prævaleamus, quo minus victores, & amici Dei existamus, ac salutem consequamur.

Epilogus.

S. Franciscus Salesius usque adeò amorem proprium, affectum sui negligebat, ut dicere sit solitus: se, si vel levem aliquam amoris proprii festucam in corde suo residuam nosset, illicò eam ferro, & flamma persecuturum; in vita ejus lib. 4. cap. 7. Hoc sequamur, tollamus è cordibus nostris amorem proprium, affectum erga nos ipsos, ac commoditates nostras, & obstaculum ad salutem abstulimus; nos non amando, salvabimur. Amen.

